

Finansdepartementet
Ekonomiska avdelningen
103 33 STOCKHOLM

Dnr Fi2020/03418

Yttrande

Stockholm 2021-04-12

Betänkandet En gemensam angelägenhet (SOU 2020:46)

Svensk Försäkring tackar för möjligheten att lämna synpunkter på rubricerat betänkande. Vi lämnar inledningsvis några övergripande synpunkter, men i övrigt begränsar sig vårt yttrande till de rekommendationer och bedömningar som berör försäkring.

Övergripande synpunkter

På en övergripande nivå anser Svensk Försäkring att det är problematiskt att Jämlikhetskommissionen har valt att lämna rekommendationer och bedömningar på flera områden trots att det saknas gedigna bakgrundsbeskrivningar och konsekvensanalyser. Det gäller särskilt på skatteområdet, där de lämnade rekommendationerna och bedömningarna riskerar att leda till en osäkerhet om kommande regleringar bland företagare, investerare och enskilda. Det kan påverka deras beslut om investeringar, kapitalplaceringar, köp av bostäder m.m., vilket i förlängningen har betydelse för tillväxten i Sverige.

På skatteområdet finns ett stort antal tidigare statliga utredningar att tillgå för att underbygga en grundlig och fördjupad analys, exempelvis Egendomsskattekommitténs betänkande (Fi 2002:06). Denna och andra utredningar beskrev bland annat de skadligheter, snedvridande effekter och bristande legitimitet som arvs- och gåvoskatten, förmögenhetsskatten och fastighetsskatten medförde och som ledde till att de avskaffades av socialdemokratiska och borgerliga regeringar under 2000-talet.

28.3 Kapitalinkomstbeskattning

Jämlikhetskommissionen lämnar en rekommendation om enhetlig kapitalskatt på 30 procent på alla kapitalinkomster. Till grund för det ligger skattereformen 1991, där en utgångspunkt var neutral beskattning och skattesatsen för kapitalinkomster sattes till 30 procent.

Jämlikhetskommissionen menar att det sedan skattereformen har införts nedsättningar och undantag som medför "påtagliga snedvridningar", vilka redovisas i en tabell på sidan 935. Bland annat redovisas skatten på pensionssparande som

ett sådant undantag då det beskattas med skattesatsen 15 procent istället för 30 procent. Jämlikhetskommissionen nämner dock inte att den lägre skattesatsen sattes redan i samband med att propositionen 1989/90:110 Reformerad inkomst- och företagsbeskattning antogs. I såväl den utredning som föregick propositionen som i propositionen konstateras att "Det finns emellertid argument för att skatteuttaget på pensionssparandet bör vara lägre än vad som följer av strikt neutral beskattning."¹ Skälet var att det ansågs "strikt angeläget" att skattesatsen skulle vara lägre i sparstimulerande syfte och att det därtill handlar om ett långsiktigt och bundet sparande.

Skattesatsen på pensionssparande sattes därför till 10 procent på avkastning på tjänstepensionskapital och till 15 procent på avkastning på övrigt pensionskapital. Sedan dess har skattesatsen för avkastning på tjänstepensionskapital höjts till 15 procent och det har införts ett golv för statslåneräntan. Till det kommer att den särskilda löneskatten som tas ut på tjänstepensionskapital och som ska motsvara skatteandelen i socialavgifterna uppgår till 24,26 procent trots att det är känt att den verkliga skatteandelen är lägre.

23.3.3 En jämlik och behovsbaserad hälso- och sjukvård

I betänkandet förs en diskussion kring privata sjukvårdsförsäkringar och deras konsekvenser för den skattefinansierade vården och vad de innebär för jämlikheten i vården. Utredningen drar exempelvis slutsatsen att förekomsten av privata sjukvårdsförsäkringar inte leder till kortare köer för dem som inte har försäkring. Slutsatsen bygger på en OECD-studie från 2004.

Att dra slutsatser för alla nationella vårdssystem baserat på en generell OECD-studie - där Sverige dessutom inte ingår - är enligt Svensk Försäkring inte rimligt. Nationella sjukvårdssystem skiljer sig åt i väsentlig grad i allt från huvudman till finansiering och utförande.

I Sverige uppgår premierna till privat sjukvårdsförsäkring årligen till omkring 3,5 miljarder kronor. Dessa premier bekostar all den vård som utförs inom ramen för försäkringen. Utan sjukvårdsförsäkringen skulle denna vård istället behöva utföras inom den offentligt finansierade vården, dvs. med skattemedel. Svensk Försäkring anser därför att det är mer rimligt att anta att köerna till den offentligt finansierade vården skulle ha varit ännu längre om sjukvårdsförsäkringarna inte hade funnits.

Svensk Försäkring

Magnus Vesterlund

¹ Prop. 1989/90:110, s. 489 ff.